

Performans, konačno!

Objavljeno: 14.08.2007 u 00:35

"Zadar snova" je napravio posao zato što je predstava, čiju produkciju Zadar dva put potpisuje ("Zadar snova" i udruga "Zalet") kvalitetom i snagom izvedbe stala uz produkcije koje je prije desetak godina trebalo "uvoziti".

Piše: Nives Rogoznica, Foto: www.057info.hr (Filip Brala)

"Zadar snova" je uspio. Nakon premijere performansa "Ne kao ja", Vie negative ovo je postala neosporna činjenica. Publika koja je vidjela prve festivalne lako će razumjeti zašto.

Ne zato što je trojac na sceni predstavljao izazov prosječnom gledatelju (ako takav uopće postoji) koji se mogao osjetiti nelagodno na svojoj tvrdoj drvenoj stolici u gledalištu Sv. Dominika pri pogledu na Ivu koja "ne zna pričati priče ali izvanredno sprema brudet" i virtuozno razbijanja posude i kojoj na crvene štikle kao salivena pristaje suknjica kupusova lišća, na Kristijana "koji sve što je uspio napraviti je obrijati svoje tijelo i obući žensku haljinu" (crnu s bakrenim ukrasima), niti glagoljivog Borisa koji, ne smo što virtuozno priča priče, već i pobjeđuje u igri noževima. U kojoj Kristijan "puši" i završava na hitnu. Ne u predstavi. Nakon nje.

Festival je, čak i kad se ne bi održao ni jedan nakon ovog, uspio u svojoj misiji. Ali ne zato što je Zadar na sceni konačno gledao u golog muškarca (Kristijan, performer, 29 godina), niti zato što je pljesak prekinula nesvjestica djevojke iz drugog reda, treća stolica od vrata. Čak ni zato što je pala performerska krv. Kristijan, performer 29 godina, na čiju je stolicu zabodena mala zastavica Srbije igrao je 13. augusta dvije hiljade i sedme s Borisom, (performer 27. godina), na čijoj je stolici zabodena mala zastavica Hrvatske, a on igra 14. kolovoza dvije TISUĆE i sedme. Čak ni zato što nisu svi odgledali predstavu do "krvavog kraja".

"Zadar snova" je postigao cilj, ali ne ni stoga što je predstavi vratio element koji zasigurno nije bio stran Zadru 14. kolovoza /augusta, recimo, 104. godine (rimskom Zadru na čije smo naslijede tako turističko-domaćinski ponosni). "Ne kao ja", nije, naime, nudila

samo uobičajeni vizualni podražaj, već je izborom zatvorenog komornog prostora aktivnim elementom postao i miris - prolivenog vina, znoja nervoze dok Boris i Kristijan malim nožem, pa većim, pa većim, pa još većim, pa onim za meso, gađaju među prste jedan drugog i - promaše. No, to su, ako je vjerovati navodno biografskom filmu "Pjesnici iz pakla" uz žličice zapaljenog apsinta već radili Paul Verlaine and Arthur Rimbaud.

"Zadar snova" je napravio posao, ali ne zato što gledatelj (prosječan ili manje prosječan, ako takvo što uopće postoji) nije izšao s predstave bez kakve-takve reakcije, nego zato što je predstava, čiju produkciju Zadar dva put potpisuje ("Zadar snova" i udruga "Zalet") kvalitetom i snagom izvedbe stala uz produkcije koje je prije desetak godina trebalo "uvoziti" ("Fragile, work in progress", Montažstroj 1999.).

"Ne kao ja" ispunila je, po mnogima primarnu, misiju umjetnosti da posluži kao ključ otvaranja uma njezinog konzumenta. Degradacija slike ljubavnog para koji gotovo sjeda za večeru koju je u pravilu spremila Ona, dok On izvana donosi dar koji Nju čini sretnom, kroz priče "drugih ljudi" trebala je poslužiti kao metoda razotkrivanja zablude prema kojoj je trešnja sa susjedovog stabla uvijek zrelija, žena mu ljepša, a krava daje više mlijeka. Priče u kojima On i Ona na kraju vode ljubav, zamijenile su priče u kojima se Njemu, propalom slikaru s nikad realiziranim očinskim potencijalom ostvaruje želja za potomstvom, ali ne i želja da to doživi, potom priča u kojoj On, gluhonijem, Njoj slijepoj (koja ga slijepo voli) oduvijek želi izjaviti ljubav.

I konačno sadašnjost - 13. kolovoza 2007., OVAJ festival u OVOM gradu u kojem Ona, (Nives, novinarka 29 godina) gleda predstavu. Nije stigla spremati večeru, radi do kasno. Sigurna je da je baš ova predstava ONA orgazmička na ovom festivalu. Okreće se ne bi li vidjela da je tu On. Ali njega nema. Zakasnio je i nisu ga pustili. On je fotograf. Snalažljiv. Nije kao ja. On voli svoj posao i nije mu problem pribaviti fotografije naknadno. Ona gleda predstavu i misli kako je dovoljno kažnjen već time što je ostao vani. Scene su slikovite, ima krvi. A On to voli. Ipak, ona se nakon pljeska ne ljuti. Ona nije kao ja. Ona ne smatra da je sitničavo što su svi parovi iz Borisove priče heteronormativni, i njoj ne smeta što su sve postavljene salvete uvijek, u baš svakoj priči, postavljene pred dešnjake. Nije kao ja.